

Actualisatie kerndoelen (v)so

CONGRES 10 OKTOBER 2023

- /// Ronde 1: 12.00-13.00 uur
- /// Dinsdag 10 oktober 2023

Even voorstellen

Stephanie Kastelein

Annette van der Laan

Programma

- / Positie (v)so in actualisatie kerndoelen
- / Kerndoelen po, onderbouw vo en (v)so
- / Kerndoelen Nederlands Gebarentaal (NGT)
- / Functionele kerndoelen so zml/mb en vso arbeidsmarkt en dagbesteding

A large orange arrow points from the left edge of the slide towards the center. A grey rounded rectangle is partially visible behind the arrow's tail. In the bottom left corner, there are several overlapping circles in shades of grey and cyan.

Positie (v)so in actualisatie kerndoelen

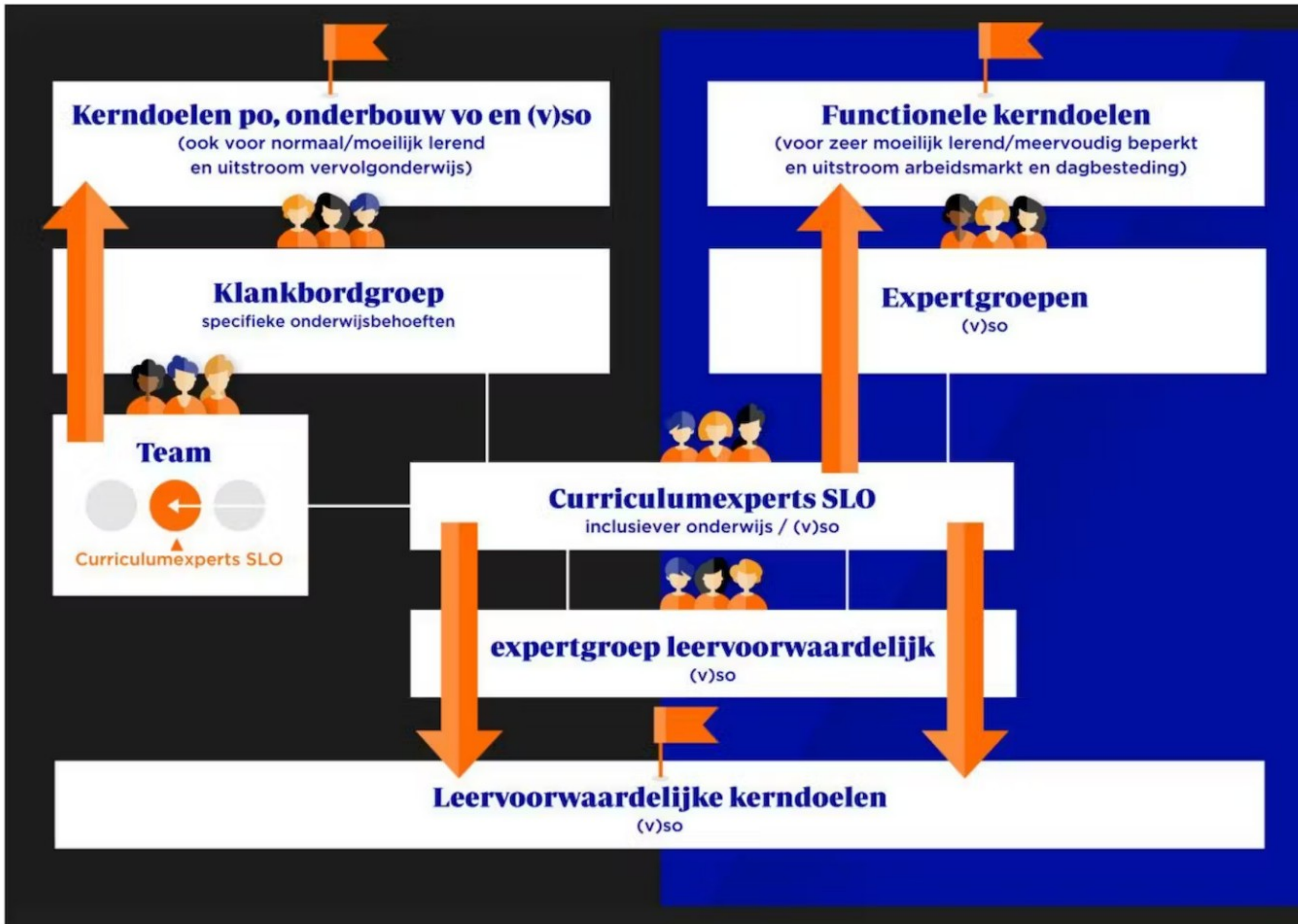
Goed onderwijs door heldere doelen

Beoogd curriculum	Wettelijk vastgesteld in kerndoelen, eindtermen en het Referentiekader Taal en Rekenen.
Uitgevoerd curriculum	Vertaling van doelen door leraren/scholen in de onderwijspraktijk.
Gerealiseerd curriculum	Resultaten en ervaringen van leerlingen in het onderwijs.

Huidige kerndoelenboekjes

Huidige situatie	Gewenste situatie
	<p>Kerndoelen po, onderbouw vo en (v)so</p> <ul style="list-style-type: none"> - ook voor normaal/moeilijk lerend en uitstroom vervolgonderwijs
<p>Kerndoelen Nederlandse Gebarentaal (so)</p>	<p>Kerndoelen Nederlandse Gebarentaal so en vso</p>
	<p>Functionele kerndoelen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zml/mb - uitstroom arbeidsmarkt - uitstroom dagbesteding
<p>Leergebiedoverstijgende kerndoelen so Leergebiedoverstijgende kerndoelen vso</p>	<p>Leervoorwaardelijke kerndoelen in een doorlopende lijn van so naar vso</p>

A large orange arrow points from the left edge of the slide towards the center. A grey circle is partially visible behind the arrow's tail. In the bottom left corner, there are several overlapping circles in shades of grey and cyan.

Kerndoelen po, onderbouw vo en (v)so

Voor wie zijn de kerndoelen po, onderbouw vo en (v)so?

- ✓ Uitgangspunt = de kerndoelen worden zo geformuleerd, dat zij haalbaar en herkenbaar worden voor zoveel mogelijk leerlingen.
 - Ook voor leerlingen in het so normaal/moeilijk lerend en vso vervolgonderwijs.

Het gaat dan met name om de volgende doelgroepen:

- leerlingen met een visuele beperking
- leerlingen met een auditieve/communicatieve beperking
- leerlingen met een lichamelijke beperking
- leerlingen met milde leerproblemen of met gedragsproblemen

Voorbeelden van aanbevelingen

Passend bij zintuiglijke mogelijkheden

Leren wordt gestimuleerd door dezelfde informatie met verschillende zintuigen waar te nemen. Wanneer je als leerling niet van alle zintuigen gebruik kunt maken, is het nodig om te compenseren door de inzet van andere, wel beschikbare zintuigen.

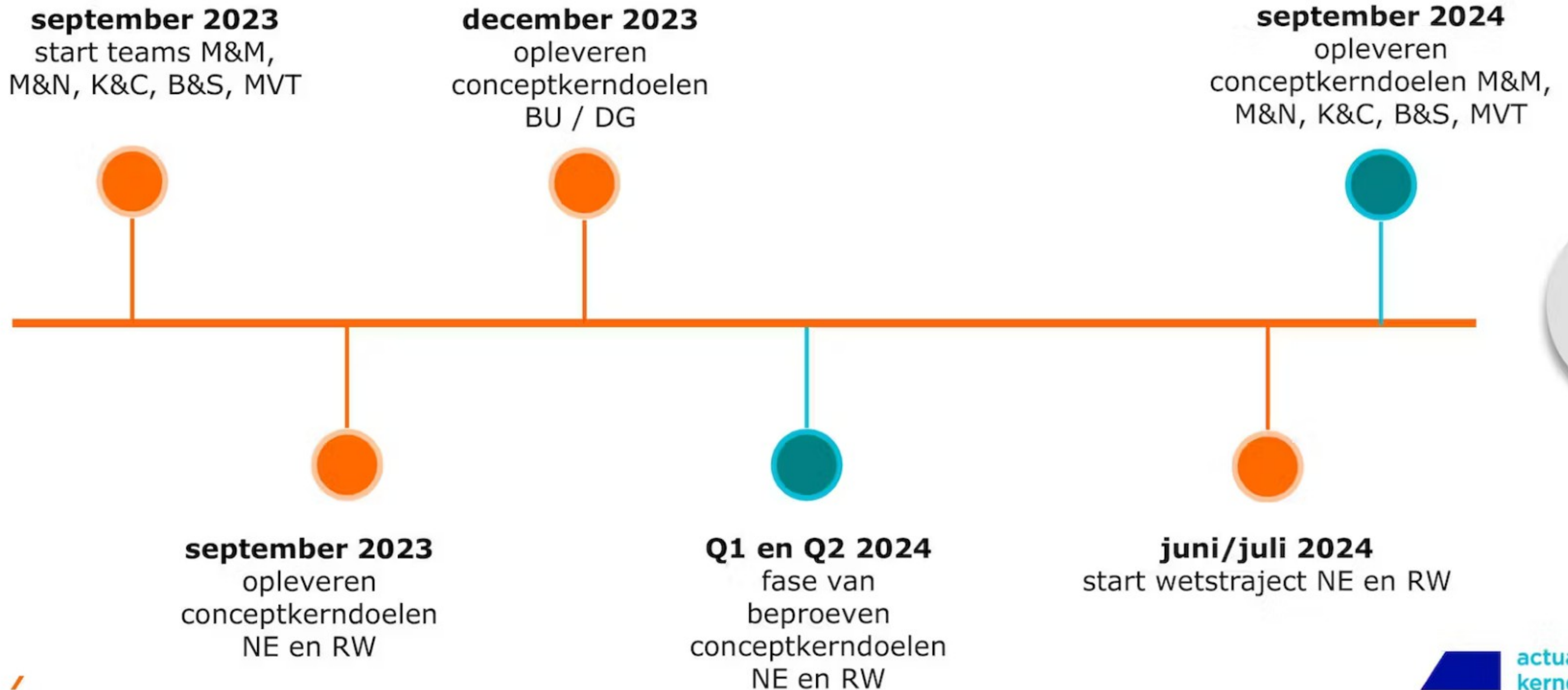
Aansluitend bij de eigen leef- en belevingswereld

Vaardigheden leren gebruiken die functioneel zijn in praktische situaties binnen de contexten van het dagelijks leven, (toekomstig) werk, wonen, vrije tijd en burgerschap.

Feedback vanuit klankbordgroep specifieke onderwijsbehoeften op tussenproducten

- ✓ Bijeenkomsten met de klankbordgroep specifieke onderwijsbehoeften met expertise op cluster 1, 2, 3, 4 en inclusiever onderwijs
- ✓ Uitgangspunt: geen uitzonderingen specifieke onderwijsbehoeften beschrijven
- ✓ Werkwijze: karakteristiek en conceptkerndoelen bekijken op:
 - ✓ **Rood** = aanvullende suggesties om de karakteristiek inclusief te maken -> haalbaarheid
 - ✓ **Groen** = markeringen die belangrijk zijn om (impliciet) de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften mee te nemen -> herkenbaarheid

Tijdsplanning

Voorbeeld aanbeveling klankbordgroep specifieke onderwijsbehoeften

- ✓ Toevoegen: taal is een zeer belangrijk middel om een relatie op te bouwen met de wereld om hen heen, met zichzelf en met anderen.

Uit de karakteristiek po, vo en (v)so:

Leerlingen leren hun eigen ideeën, ervaringen en gevoelens uit te drukken in taal en ontdekken hun eigen stijl en voorkeuren. Via een variatie aan teksten uit heden en verleden komen leerlingen in aanraking met cultuur en literatuur. Ze leren hier betekenis aan te geven en waarde aan toe te kennen voor zichzelf en anderen en verbreden hiermee hun blik op de wereld.

/ B Taal B2 Taal en individu & maatschappij

Kerdoel 14 Talige identiteit

Doelzin De leerling verkent hoe je met taal uiting geeft aan je identiteiten.

Het gaat hierbij om

- verkennen van het eigen talige repertoire in de volle breedte: talen en taalvariëteiten, gebaren, lichaamstaal;
- experimenteren met het eigen talige repertoire om zich bewust te worden van het effect, in relatie tot publiek, doel en context;
- reflecteren op hoe je overkomt op anderen op basis van keuzes in je eigen talige repertoire;
- waarderen van het eigen talige repertoire.

Te denken valt aan

- maken van een taalpaspoort;
- uitproberen van verschillende lichaamshoudingen bij een presentatie voor publiek en het voeren van een gesprek over het effect ervan;
- gebruiken van talenkennis bij het leren van nieuwe woorden in het Standaardnederlands en andere talen;
- praten over ervaringen over een in een andere taal of taalvariëteit gevoerd gesprek.

Vanuit de klankbordgroep specifieke onderwijsbehoeften:

Nederlandse Gebarentaal (NGT) is een eigen taal.

Denk ook aan gebruikmaken van gebaren en lichaamstaal.

Effect van het eigen talige repertoire in relatie tot publiek, doel en context.

Voorbeeld karakteristiek rekenen en wiskunde

Kenmerken van het leergebied rekenen en wiskunde

Gebruiken en begrijpen van wiskunde, waaronder rekenen, is belangrijk voor het functioneren in de samenleving, bij het uitoefenen van een beroep en voor het maken van keuzes in het persoonlijke leven. Om kansengelijkheid te bevorderen moeten alle leerlingen hiervoor een goede basis meekrijgen. Alle leerlingen moeten vlot en wendbaar leren rekenen en zich ontwikkelen tot gecijferde burgers. Gecijferdheid, oftewel wiskundige geletterdheid, stelt mensen in staat om de werkelijkheid te begrijpen en informatie op waarde te schatten. In het funderend onderwijs leren leerlingen met wiskunde informatie en verschijnselen in de wereld om hen heen op eigen niveau te doorgronden. Het herkennen en gebruiken van wiskunde in bekende en nieuwe situaties draagt bij aan hun verdere wiskundige ontwikkeling.

Met welke woorden in de karakteristiek vind je inclusieve formuleringen terug, passend bij de verschillende doelgroepen in po, vo en (v)so?

57 responses

Kerdoel 14

Wiskunde in de werkelijkheid

Doelzin

De leerling herkent en gebruikt wiskunde in dagelijkse en maatschappelijke situaties.

Het gaat hierbij om

- gebruiken van getallen en andere wiskundige concepten in concrete, voor de leerling relevante situaties;
- gebruiken van wiskundige instrumenten bij meten en andere praktische handelingen;
- wiskunde gebruiken bij het nemen van beslissingen;
- herkennen dat met grafische representaties een bepaalde boodschap wordt overgebracht of benadrukt;
- gebruiken en beoordelen van wiskundige informatie uit de samenleving en de media bij het vormen van een mening.

Te denken valt aan

- interpreteren van situaties met behulp van wiskunde;
- gebruiken van wiskunde om de juistheid van berichten in de media te beoordelen;
- verschillen in de wereld verkennen met behulp van wiskunde, bijvoorbeeld verschillen in inkomen, bevolkingsdichtheid, klimaat.

Met welke woorden in het conceptkerndoel vind je inclusieve formuleringen terug, passend bij de verschillende doelgroepen in po, vo en (v)so?

17 responses

praktisch nemen van beslissingen
relevante situaties
dagelijkse situaties juistheid
interpreteren relevant
wereld verkennen dagelijks
overgebracht maatschappelijk benadrukt
voor de leerling relevant
praktische handelingen verkennen

A large orange arrow points from the left edge of the slide towards the center. A grey circle is partially visible behind the arrow's tail. In the bottom left corner, there are several overlapping circles in shades of grey and cyan.

Kerdoelen Nederlandse Gebarentaal

Kerdoelen Nederlandse Gebarentaal

- Actualisatie van karakteristiek en kerndoelen NGT voor so en vso (nieuw)
- Uitgevoerd door `Sprong Vooruit`
- Sprong Vooruit* ontwikkelt leerlijnen en leermiddelen voor dove en slechthorende leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs en het voortgezet (speciaal) onderwijs.
- NGT als doeltaal, instructietaal en/of als voertaal
- Nederlands met gebaren (NmG): dient ter ondersteuning en is geen eigen taal
- NGT is een gesproken taal, manuele vaardigheden

Quizvragen

1. Er bestaan meer dan 100 verschillende gebarentalen

✓ Waar (staan)

✓ Niet waar (zitten)

2. Dove kinderen verwerven taal op een andere manier als horende kinderen

✓ Waar (staan)

✓ Niet waar (zitten)

3. Alle dove mensen gebruiken gebarentaal

✓ Waar (staan)

✓ Niet waar (zitten)

4. In gebarentaal kan je fluisteren

✓ Waar (staan)

✓ Niet waar (zitten)

5. Van de 1,5 miljoen kinderen die naar de basisschool gaan, zijn 2.800 kinderen doof of slechthorend. Hoeveel van die kinderen gaan naar een basisschool met horende kinderen?

- ✓ 1.000 (staan)
- ✓ 2.000 (zitten)

6. Wat is het gebaar van het jaar 2021?

- ✓ Tiktok (staan)
- ✓ Intersekse (zitten)

2021 TIKTOK

Na het Coronajaar 2020 waarin geen grote evenementen plaatvonden, werd er op Wereld Doven Dag 2021 in Utrecht weer gestemd op het Gebaar van het Jaar. Met grote meerderheid van stemmen (43%) werd TIKTOK gekozen.

TikTok is een socialemedia-app waarmee korte muziekvideo's gemaakt en gedeeld kunnen worden.

De andere genomineerden waren: RECES (7%), INTERSEKSE (15%), SLOPPENWIJK (16%), VETERAAN (17%).

Functionele kerndoelen voor:

- so zml/mb
- vso arbeidsmarkt
- vso dagbesteding

Functionele kerndoelen (v)so

- ✓ Eén karakteristiek voor so en vso
(zml/mb, arbeidsmarkt, dagbesteding)
- ✓ Set functionele kerndoelen met uitwerkingen voor:
 - ✓ so zml/mb
 - ✓ vso uitstroom arbeidsmarkt
 - ✓ vso uitstroom dagbesteding
- ✓ September 2023: start expertgroepen (v)so Nederlands rekenen en wiskunde
- ✓ Najaar 2023: werven voor burgerschap en digitale geletterdheid

Welke thema's zou je willen terugzien in de karakteristiek of in kerndoelen voor so zml/mb en vso arbeidsmarkt/dagbesteding?

Aanmelden nieuwsbrief gespecialiseerd onderwijs

<https://www.slo.nl/sectoren/so/netwerk-gespecialiseerd-onderwijs/>

[/ s.kastelein@slo.nl](mailto:s.kastelein@slo.nl)

[/ a.vanderlaan@slo.nl](mailto:a.vanderlaan@slo.nl)